

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, v právní věci žalobce: **Z. E.**, nar., státní příslušnost M., právně zastoupeného Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2017, č. j. OAM-770/ZA-ZA11-K01-2016,

t a k t o:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2017, č. j. OAM-770/ZA-ZA11-K01-2016, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu jednání.

II. Žaloba

Žalobce předně uvedl, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je snaha zlegalizovat si pobyt na území ČR a tím realizovat sloučení s jeho družkou E. K., občankou české republiky. Současně s ní plánuje sňatek, a to dne 17.2.2017. Rovněž požádal Ředitelství služby cizinecké policie, aby postupem dle § 122 odst. 7 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen zákon o pobytu cizinců) vydal nové rozhodnutí, na jehož základě by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgán sice toto řízení zastavil, avšak bylo podáno odvolání. Důvodem jeho žádosti o zrušení platnosti správního vyhoštění je právě realizace jeho soukromého a rodinného života s družkou. Vycestování jeho budoucí manželky do Makedonie je nereálné, neboť je tam vyznávám islám, přičemž zařazení ženy do společenského a pracovního života je velmi obtížné. Jeho partnerka navíc nehovoří makedonsky a ani albánsky. Žalobce tedy nemá jinou možnost, jak realizovat se svou budoucí partnerkou rodinný a soukromý život.

Žalobce dále namítal, že prostřednictvím elektronické podatelny Policie České republiky, oddělení cizinecké policie, Příjímacího střediska Zastávka, tj. správního orgánu, který přijal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, bylo sděleno převzetí jeho právního zastoupení advokátkou. Elektronická zpráva byla přitom podepsána zaručeným elektronickým podpisem a její přílohou byla i zkonvertována plná moc. Žalovaný po celou dobu s právní zástupkyní nejednal, nebylo ji zasláno vyrozumění o možnosti seznámit se s poklady rozhodnutí a nebylo ji ani doručeno rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, neboť žalobcem uplatněné žalobní námitky neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí a ani nemohou žalovaným učiněné závěry zpochybnit. Žalovaný odkazuje na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru a na vydané správní rozhodnutí. Žalovaný trvá na tom, že se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí.

K námitce týkající se neudělení humanitárního azylu žalovaný především uvedl, že řádně zjistil a posoudil žalobcovu osobní, sociální a ekonomickou situaci, jeho zdravotní stav a věk, přičemž v rámci správního uvážení neshledal důvody k udělení humanitárního azylu. Dále uvedl, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace pobytu a rovněž poté, co mu hrozilo správní vyhoštění. Žalovaný s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 170/2004-72 ze dne 26.8.2014 a č.j. 5 Azs 24/2008 ze dne 15.8.2008 uvedl, že mezinárodní ochranu nelze zaměňovat nebo ji nahrazovat jiné formy pobytu upravené v zákoně o pobytu cizinců a žádost žalobce lze považovat i za účelovou, neboť mu hrozilo správní vyhoštění. Institut azylu pak není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žalobce.

Z obsahu správního spisu nevyplývalo, že by žalobce zmíněné plná moc byla správnímu orgánu doložena. Žalobce navíc ani tuto skutečnost v průběhu správního řízení nenamítal a uplatnil ji až v podané žalobě.

Žalovaný neshledal ve svém postupu a ve svých závěrech pochybení, a proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Žalobní body vymezené žalobcem směřují zejména proti tvrzenému nesprávnému posouzení žádosti žalobce o udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu. V mezích žalobních bodů zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal. Ve vztahu k ustanovení § 12 písm. a), § 12 písm. b), § 13, § 14 a odst. 1 a § 14 b) zákona o azylu však žádný konkrétní žalobní bod uveden není. Soud tedy pouze obecně konstatuje, že se žalovaný správní orgán s ohledem na tvrzení žalobce ve vztahu k uvedeným ustanovením zákona o azylu dostatečně vypořádal s veškerými zjištěnými skutečnostmi a řádně a podrobně je posoudil.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*

K námitce směřující proti neudělení humanitárního azylu poukazuje zdejší soud na ustálenou judikaturu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu v mezích, jaké jsou u přezkumu správního uvážení nutné, aby nenahrazoval uvážení správního orgánu uvážením svým (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15.10.2003, č.j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22.01.2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.03.2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55).

Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele a zpravidla nepřichází v úvahu tehdy, když tvrzení uvedená žadatelem o udělení mezinárodní ochrany je třeba zvažovat v rámci důvodů pro udělení azylu podle ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a a § 14b zákona o azylu. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11.03.2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně*

„nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

Žalobce však neuvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu správního řízení žádné mimořádné okolnosti, které by byly důvodem pro možné udělení humanitárního azylu. Žalovaný se pečlivě zabýval všemi skutečnostmi, jež žalobce ve své žádosti uváděl, tj. i existencí jeho partnerského vztahu s E. K. (nyní již manželkou). K otázce udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl že: *„... se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací výše jmenovaného žadatele o udělení mezinárodní ochrany a přihlédl k jeho věk a zdravotnímu stavu. Z výpovědi žadatele v průběhu správního řízení však nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaný je dospělou, plně způsobilou osobou, která si na živobytí vydělává prací. Jeho zdravotní stav je dle vlastního prohlášení dobrý. Ani existenci rodinných vazeb na území ČR, o nichž se jmenovaný zmínil, nelze v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu v Brně vyjádřeným v rozhodnutí č.j. 3 Azs 12/2003 ze dne 15.10.2003, či č.j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28.4.2011 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Správní orgán připomíná, že humanitární azyl je udělován pouze a výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. V případě žadatele však na základě všeho výše uvedeného správní orgán takové skutečnosti neshledal.“*

Podle názoru soudu je takovéto posouzení možnosti udělení humanitárního azylu žalovaným přezkoumatelné, dostatečně individualizované a odpovídající zásadám logiky. Soud se zcela ztotožnil se žalovaným v závěru, že navázání partnerského vztahu a z tohoto důvodu snaha o legalizaci pobytu nejsou „zvláštního zřetele hodnými důvody pro udělení humanitárního azylu“. Soud v této souvislosti odkazuje i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 6/2003, podle něhož ani manželství s občanem České republiky samo o sobě nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možné udělit humanitární azyl. Žalovaný v dané věci nepřekročil meze správního uvážení při posuzování splnění podmínek pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Otázkou humanitárního azylu se tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval, přičemž soud opakovaně upozorňuje, že soudní přezkum správního uvážení v otázce udělení azylu z humanitárních důvodů je omezený. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.10.2003, č.j. 3 Azs 12/2003, podle kterého: *„... na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkouvá soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s.ř.s.).“* Soud považuje za nutné přisvědčit žalovanému v jeho závěru, že humanitární azyl nebyl zákonodárcem koncipován k poskytnutí ochrany před skutečnostmi, které spadají a jsou primárně hodnoceny při zkoumání naplnění důvodů spadajících pod jednotlivé instituty zákona o azylu či zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Zákon o

azyly tedy koncipoval humanitární azyl výslovně jako dobrodinný státu a nikoliv jako právo na přiznání azylu. V daném případě tedy soud neshledal porušení žádných procesních ustanovení při rozhodování o možnosti udělení humanitárního azylu. Z výše citovaného obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí je pak zřejmé, že neudělení azylu z humanitárních důvodů žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil.

V případě, že žalobce hodlá realizovat své právo na rodinný život na území ČR, nezbavuje ho to povinnosti dodržovat pravidla stanovená pro pobyt cizinců v České republice, přičemž i v případě, že nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu, zákon o pobytu cizinců poskytuje možnosti legalizace pobytu na území České republiky. Výkon tohoto práva však nelze podle názoru soudu uskutečňovat prostřednictvím zákona o azylu. V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 47, kde se uvádí: „...*poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizince na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytů cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.*“ Lze tedy uzavřít, že postupem žalovaného nebylo právo žalobce na rodinný život nikterak dotčeno, neboť toto právo může žalobce i nadále vykonávat, byť podle jiného zákona než zákona o azylu.

Soud závěrem podotýká, že ze zjištěných skutečností a i ze samotné výpovědi žalobce v průběhu správního řízení, byl žalobce při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany veden především snahou legalizovat svůj pobyt na území ČR. To však důvodem pro udělení mezinárodní ochrany být nemůže. Soud v tomto ohledu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č.j. 7Azs 187/2004-94 (www.nssoud.cz), podle kterého „...*azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky, či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.*“ Soud nadto ještě uvádí, že žádost žalobce lze rovněž zcela jednoznačně považovat za účelovou, neboť byla podána až po té, co mu bylo uděleno správní vyhoštění (rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 08.04.2016, č.j. CPR-41202-2/ČJ-2015-930310-V242). Žalobce žádost o mezinárodní ochranu podal až dne 5.9.2016.

Soud tedy zdůrazňuje, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území ČR, a to za přesně vymezených důvodů. V ostatních případech je však nutno vycházet z režimu zákona o pobytu cizinců. Azylovým řízením za žádných okolností nelze nahradit smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.

Soud uzavírá, že žalovaný své povinnosti dostatečně zjistit skutkový stav dostál a řádně se vypořádal se všemi žalobcem uváděnými důvody odchodu ze země původu v žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobce dále namítal, že žalovanému byla doložena plná moc jeho právní zástupkyně, přičemž však žalovaný s ní nejednal. Soud k tomu uvádí, že z doložené kopie emailu plyne, že

právní zástupkyně žalobce zaslala na e-mail adresu [X](#). V něm je uvedeno: „ Na základě telefonického hovoru mého klienta E. Z. Vám zasílám plnou moc udělenou mi panem Z. Současně Vám zasílám rozsudek Krajského soudu v Brně o zamítnutí žaloby o správním vyhoštění, který mi byl doručen dne 9.8.2016. Na základě rozhodnutí o správním vyhoštění je pak pan Z. povinen vycestovat do 30 dnů ode dne doručení výše uvedeného rozsudku KS Brno, po tuto dobu zde pobývá oprávněně. Proti výše uvedenému rozsudku byla podána i kasační stížnost ve lhůtě stanovené Nejvyšším správním soudem k odůvodnění bude pan Z. současně žádat o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V současné době žije pan Z. na území České republiky s paní E.K., svoji družkou, občankou ČR.“ Přípis byl doložen všeobecnou plnou mocí, již žalobce zmocnil právní zástupkyni. Plná moc je datována dne 19.4.2016 a e-mail pak byl poslán dne 5.9.2016. Soud k tomu uvádí, že ze shora citovaného textu průvodního e-mailu neplyne, že by se zastupování vztahovala i na řízení o mezinárodní ochraně. Žalobce ani v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 8.9.2016, či při seznámení se s podklady dne 18.1.2017 neuvedl, že byl v řízení zastoupen advokátkou. Jak pohovor, tak seznámení se s podklady bylo přitom provedeno za účasti tlumočnice z jazyka srbského. Byl-li žalobce skutečně v tomto řízení zastoupen, pak se měl na tuto skutečnost upozornit. Správní orgán pak podle textu průvodního e-mailu mohl dovozovat, že doložená plná moc a z toho plynoucí zastoupení se vztahuje jen k řízení a dalším úkonům souvisejícím se správním vyhoštěním. Soud nadto k věci dále uvádí, že i kdyby se jednalo o porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, pak je třeba odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 4. 6. 2009, č. j. 9 As 72/2008-69, kdy tento uvedl: „Na druhou stranu však nelze konstatovat, že každé procesní pochybení správního orgánu, resp. podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, má bez dalšího za následek závěr o nezákonnosti rozhodnutí ve věci samé a tedy i o důvodnosti podané žaloby. Vždy je třeba zkoumat, zda to které porušení vede rovněž ke zkrácení subjektivních veřejných práv žalobce, k němuž může dojít nejenom porušením procesních práv účastníka řízení, ale též nesprávnou aplikací hmotněprávních předpisů.“ Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace jeho pobytu a soužití s tehdejší družkou E. K. Makedonie je pak považována za bezpečnou zemi původu. Soud si jen obtížně dokáže představit, že by i případné zastoupení žalobce v řízení mohlo vyústit v jiné rozhodnutí, než v rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce ani v žalobě konkrétně neuvedl, jak by případné zkrácení na jeho právech mohlo vést k jinému právnímu posouzení (např. neměl možnost navrhnout jiné důkazy, či uvést jiné podstatné okolnosti).

V.

Závěr a náklady řízení

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. května 2017

JUDr. Petr Polách
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolína Marešová